

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

EXTRAS-RAPORT

privind participarea AEP la „Programul de consolidare a capacității în domeniul managementului electoral: Utilizarea media în managementul electoral”, organizat de A-WEB, în perioada 13-22 octombrie 2021

În perioada 13-22 octombrie 2021 s-a desfășurat *Programul de consolidare a capacității în domeniul managementului electoral: Utilizarea media în managementul electoral*, organizat de Asociația Mondială a Organismelor Electorale (A-WEB). A-WEB este o organizație internațională care promovează eficiența în organizarea și desfășurarea de alegeri libere, corecte, transparente și participative la nivel mondial și încurajează schimbul de expertiză între membri în vederea consolidării democrației la nivel mondial.

Programul de consolidare a capacității în domeniul managementului electoral este format din două sesiuni de training. Prima sesiune de training a avut loc în perioada 23 iunie - 2 iulie 2021, iar a doua sesiune de lucru s-a desfășurat în perioada 13-22 octombrie 2021.

Programul s-a adresat experților din domeniul electoral care sunt implicați în gestionarea relației cu mass-media, educarea alegătorilor și managementul electoral.

Mass-media joacă un rol major în menținerea cetățenilor la curent cu evenimentele actuale și în creșterea gradului de conștientizare a diferitelor probleme din orice societate. De asemenea, au un impact semnificativ asupra opiniilor și modului de gândire ale publicului. Mass-media sunt mijlocul principal prin care opinia publică este modelată sau, în unele cazuri, chiar manipulată. Rolul presei poate defini cursul normal al evenimentelor, devind fundamental în perioadele excepționale precum conjuncturile electorale. Alegerile constituie o provocare de bază pentru mass-media, punându-le la încercare imparțialitatea și obiectivitatea. Sarcina presei, în special a instituțiilor media naționale, nu este doar de a funcționa ca purtător de cuvânt al autorităților guvernamentale sau al candidaților. Rolul său de bază este de a lumina și educa publicul și de a acționa ca o platformă neutră și obiectivă care să faciliteze dezbateră liberă a tuturor punctelor de vedere.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Mass-media sunt un pilon important în procesele electorale, de aceea administrația electorală utilizează diverse canale media în vederea informării și educării alegătorilor cu privire la modul de exercitare a drepturilor acestora. Totodată, media naționale și internaționale servesc ca platformă de comunicare pentru partidele politice și candidați în vederea diseminării eficiente a mesajelor către electorat.

Având în vedere cele menționate, A-WEB a trasat o serie de obiective principale ale *Programului de consolidare a capacității în domeniul managementului electoral: Utilizarea media în managementul electoral*, menit să susțină oficialii și specialiștii din cadrul organismelor de management electoral în vederea unei colaborări corecte, constante și eficiente cu mass-media în timpul și în afara perioadelor electorale.

Obiectivele Programului sunt următoarele:

- explorarea de modalități prin care poate fi dezvoltată o relație eficientă între organismele de management electoral și mass-media;
- identificarea celor mai bune practici pentru utilizarea mass-media în procesele electorale;
- stabilirea unei platforme potrivite pentru discuții care vizează procesul de monitorizare a mass-media în timpul alegerilor;
- identificarea responsabilităților organismelor de supraveghere a mass-media.

Programul de formare organizat de A-WEB în perioada 13-22 octombrie 2021 a oferit participanților oportunitatea de a împărtăși experiențe și a servit drept platformă de autoevaluare și îmbunătățire a cunoștințelor și activității profesionale.

Evenimentul a fost organizat sub umbrela Programului Oficial de Asistență pentru Dezvoltare (ODA) al Guvernului Republicii Coreea.

AEP a fost reprezentată la acest eveniment online de către domnul Sorin-Gabriel Lazăr, șeful Departamentului cooperare internațională, de către domnul Mircea Preoteșcu, șeful Departamentului coordonarea organismelor electorale, de către doamna Anamaria Revnic-Călugărița, directorul Direcției comunicare din cadrul Departamentului cooperare internațională, de către domnul Razvan Cincă, directorul adjunct al Direcției comunicare din cadrul Departamentului cooperare internațională și de către doamna Luiza Nedelcu, consilier parlamentar în cadrul aceluiași departament.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Alături de reprezentanții României au mai participat la evenimentul online specialiști din partea următoarelor instituții omoloage: Comisia Electorală din Camerun, Comisia Electorală din Suriname, Comisia Electorală din Tanzania, Comisia Electorală Centrală a Albaniei, Comisia Electorală Independentă a Kenyei, Comisia Electorală din Mauritius și Comisia Electorală a Mongoliei.

Potrivit cerințelor *Programului de consolidare a capacității în domeniul managementului electoral*, Faza I, fiecare organism de management electoral participant a realizat un *Raport de țară* în cadrul căruia au fost descrise profilul țării, sistemul electoral, organismul de management electoral și principalele responsabilități și acțiuni întreprinse în perioada electorală. În baza acestui raport și a cunoștințelor dobândite pe parcursul programului, participanții au elaborat un *Plan de acțiune* cu privire la activitatea mass-media din țara pe care o reprezintă.

Faza a II-a a Programului a presupus realizarea unui material de către participanți cu privire la *Linii directoare destinate mass-media și aplicabilitatea lor în timpul alegerilor*.

Agenda evenimentului și subiectele dezbătute

13 octombrie

- Ceremonia de deschidere

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

În cadrul Ceremoniei de deschidere a Programului, domnul Jonghyun Choe, Secretarul General al A-WEB, a susținut un discurs de bun venit și a urat succes participanților la eveniment. Secretarul general al A-WEB a precizat că a doua parte a cursului le permite participanților să discute despre procesul de monitorizare a mass-media, să se gândească la responsabilitățile organismelor de supraveghere a presei și să analizeze legislația referitoare la sancțiunile administrative și cele împotriva încălcării reglementărilor mass-media. Totodată, domnul Jonghyun Choe a precizat că programul de formare va oferi sprijin participanților în vederea explorării celor mai utile modalități de a răspunde în mod eficient la problemele actuale legate de mass-media prin împărtășirea experienței și a celor mai bune practici din fiecare țară în ceea ce privește monitorizarea presei și instruirea jurnaliștilor.

- Doamna Carla Chianese, reprezentantul Fundației Internaționale pentru Sisteme Electorale (IFES), a susținut prezentarea cu tema *Linii directoare în mass media în ceea ce privește domeniul alegerilor*. Doamna Chianese a făcut o analiză a conceptului de dezinformare în contextul alegerilor și a impactului știrilor false asupra principiilor democratice ale unui stat. Aceasta a subliniat, totodată, importanța îmbunătățirii capacității administrative a organismelor de management electoral pentru combaterea dezinformării publicului, dar și necesitatea dezvoltării abilităților profesionale ale oficialilor electorali în construirea unei relații de lucru eficiente și constante cu mass-media, ca parteneri în organizarea unor procese electorale corecte și credibile.

Prezentarea expertului IFES a subliniat rolul esențial pe care îl are presa în consolidarea societăților democratice prin:

- contribuția majoră la formarea opiniei publice;
- contribuția în ceea ce privește separarea puterilor în stat;
- raportarea performanțelor guvernului și autorităților de stat către cetățeni;
- responsabilitățile asumate ca și entitate de monitorizare și informare a stadiului democrației;
- atribuția de a încuraja libertatea de exprimare și pluralismul politic;
- asumarea rolului de canal important de furnizare a accesului la informații și de fluidizare a acestora.

Pentru a susține efortul participanților în realizarea documentului privind *Linii directoare destinate mass-media și aplicabilitatea lor în timpul alegerilor*, doamna Carla Chianese a prezentat

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

cele mai bune practici generale și căile de urmat în vederea stabilirii unei relații cât mai productive între organismele de management electoral și reprezentanții mass-media care, implicit, poate duce la o acoperire media mai eficace și mai credibilă a proceselor electorale.

Astfel, liniile directoare și ghidurile destinate media înglobează regulile și practicile referitoare la difuzarea alegerilor, stabilesc standardele de comportament și obligațiile care ar trebui respectate în perioadele electorale, reflectă bunele practici internaționale și normele legale aplicabile la nivel național. Ghidul comportamentului media în timpul perioadei electorale trebuie să aibă aplicabilitate atât pentru media publică, cât și pentru cea privată și străină, iar instituțiile media ar trebui să ia măsuri pentru a se asigura că jurnaliștii sunt corect informați în timpul perioadelor electorale.

Un punct important în prezentarea doamnei Carla Chianese a constat în descrierea mass-media ca voce importantă pentru minorități, persoane discriminate și grupuri tradițional nereprezentate, specificând că presa are un rol dublu și, ca atare, ar trebui să facă un efort suplimentar pentru informarea corectă, echitabilă și nediscriminatorie a acestora. La nivel global au existat unele tendințe din partea mediului politic de acorda o importanță minora diseminării de informații utile, rapide și corecte în rândul grupurilor vulnerabile. În acest sens, media pot deține un rol major în extragerea și furnizarea de informații destinate grupurilor vulnerabile prin diferite metode precum:

- efectuarea unui sondaj de opinie în rândul publicului țintă;
- acordarea atenției sporite candidatelor de sex feminin, într-un mod nediscriminatoriu în ceea ce privește imaginile selectate, precum și tonul și limbajul folosit;
- creșterea accesibilității informațiilor pentru persoanele cu dizabilități;
- promovarea difuzării rapide a informațiilor în limbile minorităților naționale;
- consultarea constantă a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile în vederea depistării informațiilor lipsă, dar care sunt esențiale în vederea exercitării corecte a dreptului la vot.

14 octombrie

- Doamna Kristina Wilfore, reprezentantul Universității George Washington, a susținut o prezentare despre *Modalitățile prin care organismele de management electoral pot contracara discursurile instigatoare la ură, dezinformarea și știrile false.*

Pentru o mai bună sedimentare a informațiilor despre dezinformarea media și știrile false, doamna Kristina Wilfore a explicat în prezentarea sa noțiunea de discurs instigator la ură, care *se referă la o*

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

expresie polarizantă care calomniază, umilește sau promovează intoleranța și violența împotriva unor grupuri de persoane prin referire explicită sau indirectă la rasă, origine națională sau etnică, religie, gen, orientare sexuală, vârstă, dizabilități sau altă identitate comună a acestora. Pot fi luate în considerare efectele negative ale discursului instigator la ură asupra democrației, în special daunele aduse grupurilor specifice vizate de o astfel de exprimare.

Reprezentantul Universității George Washington a parcurs legislația internațională în ceea ce privește discursul instigator la ură pornind de la Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială (CERD), adoptată de Adunarea Generală a ONU în 1965, și care a reprezentat primul tratat internațional cu referire directă la discursul instigator la ură. Potrivii documentului, *toate ființele umane se nasc libere și egale în demnitate și drepturi*. Odată cu adoptarea Pactului Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice (ICCPR) în 1976, Adunarea Generală a ONU a căutat să abordeze în mod direct incitarea la ură. Art.19 din ICCPR afirmă dreptul oricărei persoane de *a avea opinii libere și fără interferențe, recunoaște îndatoririle și responsabilitățile speciale care însoțesc libertatea de exprimare care poate face obiectul anumitor restricții numai în măsura în care sunt prevăzute de lege și sunt necesare pentru respectarea drepturilor sau reputației altora și pentru protecția securității naționale sau a ordinii publice, ori a sănătății sau a moralei publice*.

Doamna Kristina Wilfore a continuat prezentarea prin exemplificarea bunelor practici care ar trebui abordate de autoritățile cu responsabilități în organizarea proceselor electorale în vederea contracarării discursului instigator la ură, a dezinformării și a știrilor false. Așadar, organismele de management electoral sunt încurajate să facă demersuri și să acționeze prin:

- implicarea tuturor părților interesate să demareze acțiuni pentru sancționarea și eliminarea discursului instigator la ură;
- formarea de parteneriate strategice, alianțe și colaborări cu alte autorități de stat, agenții independente și organizații non-guvernamentale în vederea utilizării resurselor pentru un scop comun din sfera protejării drepturilor alegătorilor din grupurile vulnerabile;
- realizarea de modele comportamentale eficiente și de ghiduri pentru combaterea discursului instigator la ură și a oricărui tip de discriminări și pentru creșterea gradului de toleranță;

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

- crearea de platforme online pentru propagarea bunelor practici și pentru creșterea gradului de conștientizare cu privire la consecințele intoleranței și a discursului instigator la ură asupra persoanelor vizate;
- susținerea constantă de discursuri și discuții care pot contribui la mobilizarea unui răspuns public și la formarea unei opinii publice corecte față de defăimarea și calomnierea categoriilor de alegători discriminați;

Doamna Kristina Wilfore a precizat, totodată, că discursul instigator la ură se poate diminua, iar creșterea gradului de conștientizare în rândul publicului se realizează prin campanii de informare publică și programe de educare a alegătorilor care să ofere informații precise și care să elimine miturile și concepțiile greșite. Astfel de eforturi pot ajuta alegătorii să identifice și să abordeze intoleranța în propriile lor vieți și să recunoască și să reziste discursului instigator la ură rostit de oficiali, candidați și susținătorii acestora, precum și celui promovat de mass-media.

Educația civică proiectată pe termen lung este, de asemenea, importantă pentru creșterea nivelului de alfabetizare civică și pentru reducerea vulnerabilității publicului la discursul de ură și apelurile la violență.

15 Octombrie

- Prezentarea studiului de caz al Comisiei Electorale Naționale din Coreea de Sud: *Campania online și răspunsul Comisiei Electorale Naționale*. Studiul a fost prezentat de domnul Hwang Hwi Cho, șeful Comisiei Electorale Naționale pentru Asistența Rețelelor Cibernetice (NECLAN) din cadrul Comisiei Electorale Naționale din Coreea de Sud.

Principalele atribuții ale NECLAN se referă la prevenirea/orientarea, investigarea/verificarea și dispunerea de acțiuni în legătură cu infracțiunile electorale cibernetice; impunerea/colectarea de amenzi în legătură cu infracțiunile electorale cibernetice; educarea/formarea și îmbunătățirea capacităților de a reprimă atacurile cibernetice electorale; colectarea/analizarea și publicarea materialelor privind atacurile cibernetice electorale; prevenirea/reprimarea calomniei/propagandei rău intenționate.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Campania electorală online continuă să crească, apar noi tipuri de campanii, mediul online fiind o cale foarte accesibilă și destul de puțin costisitoare pentru ca partidele politice sau candidații să se adreseze unui număr mare de cetățeni. Odată cu apariția campaniei online, au apărut Deep-fake-ul sau informațiile distorsionate. Drept urmare, societatea coreeană a avut nevoie de actualizarea legislației care guvernează desfășurarea campaniei electorale, iar organizațiile de supraveghere ar trebui să fie reînnoite.

În conformitate cu evoluția caracteristicilor campaniei electorale în mediul online, legislația electorală a fost reglementată prin mai multe modificări sau completări:

- 2012 – prima revizuire a Codului Electoral (permiterea utilizării mediului online de susținere a campaniei electorale);
- 2017 – cea de-a doua modificare a Codului electoral (campania online în ziua alegerilor devine posibilă).

Mijloacele de propagandă electorală utilizate sunt într-o permanentă evoluție. Competitorii electorali sau terți interesați apelează la mijloace tehnice și strategii de influențare a electoratului care au generat posibilitatea diseminării rapide a informațiilor cu caracter fals sau înșelător, iar acest gen de informații pot influența participarea la vot și opțiunile alegătorilor. Deși nu sunt disponibile instrumente pentru a cuantifica acest prejudiciu public, este de notorietate faptul că dezinformările influențează opțiunile electoratului și diminuează încrederea în procesele electorale.

Chiar dacă știrea nu este falsă, ci adevărată, însă echivalează cu calomnie, conform Codului electoral din Coreea de Sud reprezintă o încălcare a legislației electorale.

Legislația electorală, revizuită în anul 2015, interzice remarcile disprețuitoare sau adresarea de insulte altor candidați. Diseminarea informațiilor false referitoare la competitorii electorali poate crea avantaje necuvenite pentru unii dintre aceștia, iar diseminarea informațiilor false referitoare la aspecte tehnice privind procesul electoral pot diminua încrederea în autorități și în integritatea alegerilor.

Dacă încălcările sunt minore, iar ilegalitatea constă în comentarii online și prin e-mailuri, acestea se soluționează prin eliminarea sau modificarea voluntară a conținutului postat.

Dacă încălcările sunt majore, administratorului paginii sau furnizorului de servicii i se solicită ca materialul în cauză să fie eliminat, restricționat sau suspendat, și să fie trimise informații privind posesorul materialului în cauză. După investigarea ilegalității publicării, se întocmește un proces penal

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

sau se întreprinde o acțiune administrativă. Când contravenientul este dificil de identificat este depusă o cerere de urmărire penală.

Deși sistemele electorale ale statelor diferă, iar legislațiile naționale acordă grade diferite de autonomie și de putere decizională organismelor electorale, acțiuni concrete în vederea combaterii dezinformării, fără a încălca libertatea de exprimare și libera circulație a informațiilor, pot fi realizate doar prin abilitarea organismelor electorale independente să gestioneze și să actualizeze sursele de informare, precum și să aplice sancțiuni pentru încălcarea regulilor electorale în mediul virtual.

- Domnul Paul Kimumwe, colaborator în cadrul Proiectului internațional IC&T pentru Africa de Est și de Sud, a susținut o prezentare despre *Dezinformarea în timpul alegerilor*. Domnul Kimumwe are o experiență vastă în mass-media și comunicare, dezinformarea din social media și promovarea libertății de exprimare a media.

În prezentarea sa, domnul Paul Kimumwe a precizat că dezinformarea se răspândește în întreaga lume și devine un fenomen din ce în ce mai complex, bazat pe tehnici emergente de înșelăciune. Dezinformarea subminează drepturile omului și multe elemente ale democrației participative. În ultimii ani, s-a acordat o atenție sporită influenței potențial perturbatoare a dezinformării asupra alegerilor.

Cele mai frecvente forme de dezinformare în alegeri includ difuzarea de „știri false” pentru a discredita oponentii, pentru a influența procesul de vot, pentru a schimba percepțiile asupra circumstanțelor politice în care au loc alegerile și falsificarea sau manipularea datelor din sondaje proces. Impactul tot mai mare al dezinformării se numără printre motivele principale pentru care democrațiile din întreaga lume sunt sub presiune. Dezinformarea este doar una dintre multele strategii posibile care sunt folosite pentru a manipula alegerile. Celelalte strategii includ micro-targetarea alegătorilor cu reclame, piratarea conturilor de e-mail pentru a discredita oponentii, atacurile cibernetice împotriva infrastructurii electorale și sprijinirea forțelor antisistemice din partea guvernelor străine. Aceste strategii pot fi la fel de dăunătoare ca dezinformarea și au fost subiectul multor analize.

Domnul Kimumwe a mai precizat că pandemia de Covid-19 a intensificat aceste tendințe și probleme, a dezlănțuit noi campanii de dezinformare din ce în ce mai intense și variate în întreaga lume. Multe regimuri nedemocratice au folosit pandemia pentru a reprima opoziția politică prin restrângerea libertății de exprimare și a libertății presei. Covid-19 agravează, pe de o parte, amenințarea

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

dezinformării la adresa drepturilor internaționale ale omului și, pe de altă parte, intensifică măsurile contra fenomenului dezinformării care servesc agendelor antidemocratice.

18 octombrie

- Ziua de curs a debutat cu prezentarea domnului Rasto Kuzel, din cadrul organizației MEMO98, cu tema *Rețelele sociale și dezinformarea - impact asupra integrității alegerilor; Media părtinitoare; Lipsa unui cadru legal pentru campaniile electorale în mediul online.*

Memo98 este o organizație specializată în monitorizarea mass-media, cu o vastă experiență în furnizarea de analize media în numele instituțiilor internaționale, precum și de asistență tehnică, atât pentru instituțiile oficiale, cât și pentru grupurile societății civile.

Conform reprezentantului MEMO98, apariția unor actori noi precum Facebook și Google, care funcționează fără un cadru legal în ceea ce privește acoperirea media în domeniul alegerilor, a afectat în mare măsură capacitatea cetățenilor de a primi informații utile și veridice despre alegeri, deși aceste platforme au devenit principalul spațiu al interacțiunii politice, precum și cel mai important motor de publicitate politică plătită.

Plecând de la această afirmație, domnul Kuzel a prezentat participanților o analiză despre aspectele pozitive ale rolului social media în timpul alegerilor, dar și despre aspecte negative ale rețelelor sociale utilizate în timpul desfășurării proceselor electorale.

➤ Aspectele pozitive

Facebook, Twitter, precum și alte platforme de socializare permit candidaților să se adreseze mai bine alegătorilor și să-i implice direct în campaniile lor. Aceste platforme sporesc, de asemenea, oportunitățile cetățenilor de a prelua informații care sunt importante în privința deciziei de exprimare a dreptului de vot. De asemenea, sunt instrumente foarte eficiente și relativ ieftine pentru mobilizarea alegătorilor. Utilizarea social-media și a datelor deschise sunt extrem de importante pentru îmbunătățirea integrității electorale. Totodată, aceste noi platforme oferă observatorilor electorali locali și internaționali posibilitatea să monitorizeze sistematic amenințările emergente la adresa integrității electorale și a finanțării campaniei electorale sau posibile tulburări ale procesului electoral. Această

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

monitorizare poate include dezvoltarea de parteneriate sau coordonarea comunicării cu jurnaliști de investigație sau alte organizații specializate.

➤ Aspectele negative

Denaturarea informațiilor „factice” ale alegerilor (de exemplu cu privire la modalități de votare, locație, timp, calificări și identificare), incitarea la violență, răspândirea discursului instigator la ură (pentru a spori sursele adânc înrădăcinate de tensiune, discordie și ură - inclusiv solicitări de excludere politică și electorală - în moduri care subminează încrederea publicului în instituțiile democratice și cresc posibilitatea violenței electorale și instabilității politice), hărțuirea jurnaliștilor sau a altor persoane publice, spionajul cibernetic (o formă de atac cibernetic care fură date clasificate sau sensibile pentru a submina un candidat sau un partid).

Conform prezentării domnului Kuzel, platformele de social-media au un impact clar asupra rolului mass-media în timpul alegerilor prin:

- facilitarea unei platforme de dezbatere candidaților;
- permiterea transmiterii mesajelor candidaților către cetățeni;
- raportarea evoluțiilor legate de campanie;
- informarea alegerilor cu privire la modul de exercitare a dreptului la vot;
- monitorizarea procesului electoral, inclusiv în ziua alegerilor;
- informarea publicului cu privire la rezultatele alegerilor.

Domnul Kuzel a mai precizat că, pe termen lung, rolul comunității internaționale este extrem de important în ceea ce privește educația și conștientizarea alegerilor prin creșterea sprijinului pentru jurnalism de bună calitate și prin sprijinirea societății civile în procesul de alfabetizare a alegerilor prin educație civică, în vederea sporirii rezistenței la dezinformare. Există o nevoie clară și din ce în ce mai mare ca organismele de management electoral să își consolideze credibilitatea și transparența, astfel încât cetățenii să ajungă să le considere surse primare și de încredere de informații în materie electorală.

- Sesiunea a continuat cu prezentarea domnului Myoung-Gyu Ahn, șeful *Comisiei de deliberare privind știrile online despre alegeri*, din cadrul Comisiei Electorale Naționale din Coreea de Sud. Comisia a fost înființată în anul 2004 pentru a diminua daunele cauzate alegerilor, partidelor politice

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

și candidaților de acoperirea distorsionată a știrilor electorale și pentru a încuraja o acoperire corectă a știrilor electorale în mediul online.

În introducerea prezentării, reprezentantul NEC Coreea a făcut o scurtă caracterizare a rețelelor sociale din Coreea de Sud, subliniind declinul generalizat al mass-media tradiționale, majoritatea cetățenilor coreeni preferând să se informeze utilizând mediul online sau platformele social media disponibile. De asemenea, în calitate de șef al comisiei, domnul Ahn a expus modul în care Comisia funcționează, cum sunt caracterizate informațiile false din mediul online și cum sunt tratate.

Dacă la momentul actual în Coreea de Sud sunt circa 1400-1600 de trusturi media tradiționale, mediul online totalizează peste 4300 de companii, cu peste 60.000 de angajați.

Dintr-o populație de 50 de milioane de locuitori, peste 10 milioane de coreeni utilizează în mod activ platformele online pentru a se informa. Cele mai utilizate platforme online din Coreea de Sud, sunt YouTube – 46%; KakaoTalk – 22%; Naver – 17%; Facebook – 4,5%. Dacă în perioada de început portalurile online gen Naver se bazau pe angajați pentru a edita informațiile care doreau să fie transmise, ulterior s-a ajuns la utilizarea unor algoritmi mecanici pentru a stabili informațiile care se doresc a fi transmise. Însă toate aceste programe de editare a știrilor pot cauza așa-numitul *filter bubble effect*, astfel încât utilizatorilor li se oferă doar informații selectate și personalizate. Ca atare, majoritatea utilizatorilor nu pot accesa o gamă largă de știri sau informații, ci doar o anumită categorie stabilită în funcție de preferințele anterioare. Toate acestea pot duce la crearea unor prejudecăți informaționale, fenomen cu privire la care avertizează multe organizații ale societății civile.

O altă problemă cu care societatea coreeană se confruntă este manipularea informațiilor care apar pe platformele online. Drept urmare, în Coreea de Sud a fost legiferat modul în care sunt transmise știrile, inclusiv în mediul online, astfel încât cetățenilor să li se asigure imparțialitatea informațiilor.

Utilizarea canalului YouTube de către mass-media reprezintă o particularitate a societății coreene, majoritatea trusturilor alegând să transmită și online. Însă uneori sunt transmise știri false sau informații distorsionate. Conform unui studiu realizat de Agenția de Presă din Coreea de Sud, rata de accesare a știrilor care sunt distribuite pe YouTube reprezintă 44,4%. Majoritatea cetățenilor vizitează doar site-urile de știri care se potrivesc convingerilor lor politice, ceea ce produce solidificarea convingerilor anterioare, iar votul este dat în consecință.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Așadar, Comisia Electorală Națională a Coreei de Sud, prin intermediul *Comisiei de deliberare privind știrile online despre alegeri*, a decis sporirea eficacității reglementărilor printr-o strânsă cooperare între instituțiile implicate, prin angajarea în activități de prevenire, prin încurajarea raportării diverselor situații de către cetățeni, prin intervenții prompte și eficiente. Principalele puncte pentru care NEC Coreea a solicitat cooperarea organizațiilor partenere sunt:

- stabilirea unui răspuns comun și a unui sistem de cooperare pentru prevenirea transmiterii de informații false și pentru prevenirea răspândirii discursurilor calomniatoare;
- adoptarea unor măsuri prompte pentru a răspunde la cazurile raportate privind publicarea de informații false și aplicarea unor măsuri corespunzătoare de către Ministerul de Interne și Parchetul Suprem;
- verificarea informațiilor transmise de către mass-media, astfel încât să fie asigurată desfășurarea unor alegeri corecte.

19 octombrie

- Domnul Myung-Gyu Ahn, reprezentantul NEC Coreea, a continuat prezentarea studiului de caz privind acoperirea alegerilor în media prin abordarea știrilor despre alegeri și rolul *Comisiei de deliberare privind știrile online despre alegeri*, structură subsumată *Comisiei de deliberare privind știrile în alegeri*. Comisia monitorizează, analizează și deliberează cu privire la sancțiunile care pot fi aplicate instituției media care a comis o faptă de natură să prejudicieze un anumit candidat sau integritatea procesului electoral.

După încheierea alegerilor, NEC Coreea efectuează un sondaj în rândul alegătorilor. Potrivit celui mai recent sondaj, efectuat după alegerile legislative din anul 2020, internetul este cel mai important canal pentru informarea alegătorilor.

De-a lungul timpului, narativa iminenței atacurilor din partea Coreei de Nord, care era accentuată în preajma alegerilor, a avut o influență serioasă asupra opțiunilor electoratului, generând simpatie și înclinație către partidele conservatoare. În acest context particular și având în vedere amploarea răspândirii globale a fenomenului dezinformării, administrația electorală a fost determinată să acorde o atenție specială obiectivității media în acoperirea alegerilor. Din cauza

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

faptului că presa publică adesea informații denaturate, nefondate și neverificate, încrederea cetățenilor coreeni în instituțiile media este foarte scăzută.

Legislația electorală prevede totuși anumite măsuri menite să descurajeze practicile incorecte ale media. De exemplu, în perioada alegerilor este interzisă distribuția ziarelor în tiraje mai mari decât în perioadele dintre alegeri. Totodată, este interzisă utilizarea partinitoare a canalelor media pentru a crea un avantaj competitiv unui candidat.

În vederea prevenirii utilizării ilegale a instrumentelor media, au fost introduse reglementări speciale și referitoare la conținut, astfel încât să fie garantată libertatea de exprimare, dar, în același timp, candidații să se simtă protejați în fața defăimărilor și a conținutului cu caracter discriminatoriu. Pentru prevenirea răspândirii știrilor false sau calomnioase, în cadrul NEC Coreea a fost instalat un call-center la care alegătorii pot reclama astfel de incidente.

- Doamna Jeong-Won Kim, reprezentantul Comisiei Electorale Metropolitane din Seoul a susținut o prezentare despre *sporirea încrederii în sondajele electorale*. Prima parte a prezentării a abordat subiectul relevanței sondajelor de opinie în contextul alegerilor și a vorbit despre rolul *Comisiei de deliberare privind sondajele electorale*.

Reglementarea adecvată a procesului de realizare a sondajelor de opinie este menită să descurajeze interferența nocivă a anumitor părți interesate cu scopul de a distorsiona rezultatele în vederea influențării opțiunii de vot a electoratului.

Pentru a proteja integritatea procesului de sondare a opiniei publice cu privire la fenomenele electorale, în anul 2014 a fost constituită *Comisia de deliberare privind sondajele electorale*.

Printre atribuțiile acestui organism se numără: stabilirea criteriilor pentru publicarea sondajelor, excluderea campaniilor electorale deghizate sub forma sondajelor, evaluarea calității sondajelor, eliminarea sondajelor care nu respectă normele legale, prevenirea operațiunilor agresive ale sondatorilor care nu dispun de expertiză, asigurarea adecvată a reprezentativității eșantioanelor și prevenirea utilizării greșite a acestora, elaborarea materialelor de îndrumare în materie, colectarea feedbackului din partea agențiilor de sondare după finalizarea procesului electoral cu scopul îmbunătățirii practicilor și procedurilor.

20 octombrie

- Doamna Raquel Otalovia, reprezentantul Tribunalului Suprem Electoral al Boliviei a vorbit despre *strategia de comunicare și informare privind procesele electorale din Bolivia*. În debutul prezentării, doamna Otalovia a oferit elemente de context privind organizarea a trei procese electorale naționale în perioada 2019-2021. În 2019, a existat polarizare între cele două fronturi politice principale și atacuri permanente asupra Organului Electoral Plurinațional (OEP). După ziua votării, grupurile care refuzau să accepte rezultatele alegerilor au declanșat tulburări sociale. Tensiunile declanșate au intoxicat scena politică, determinând astfel repetarea alegerilor. În 2020, la contextul definit de polarizare socială și politică s-a adăugat pandemia de Covid-19. Aproximativ 76% din populație a declarat că se teme să-și părăsească locuințele din cauza riscului de infectare. Acest lucru a sporit riscul unei participări scăzute atât la vot, cât și ca parte din personalul responsabil cu organizarea secțiilor de votare. În ciuda modificărilor aduse conducerii și managementului OEP, s-a menținut un anumit grad de neîncredere din partea cetățenilor. În 2021 au avut loc alegerile pentru autoritățile publice locale. Problemele fundamentale la aceste alegeri au fost generate de pandemie și de atacurile asupra OEP.

În vederea îmbunătățirii contextului dominat de teamă, furie și dezbinare, Tribunalul Suprem Electoral al Boliviei a elaborat o strategie care viza reconcilierea și coexistența pașnică prin participarea activă în alegeri. Strategia promova imaginea Tribunalului ca partener transparent și de încredere dedicat creșterii nivelului de informare al participanților la alegeri și familiarizării acestora cu noile măsuri implementate în contextul pandemiei.

Campaniile de comunicare derulate prin intermediul mass-media au înglobat diseminarea materialelor de informare pe teme precum: măsuri sanitare, informații electorale, măsuri de securitate pentru membrii birourilor electorale, programul votării, măsuri de securitate în secțiile de votare, recomandări pentru alegători, măsuri de securitate pentru numărarea voturilor, tehnica votării, sistemul de înregistrare a rezultatelor alegerilor și date generale despre candidați.

Informarea directă și constantă a fost realizată prin comunicate de presă, evenimente transmise live, conferințe de presă, website, aplicații educaționale, discuții informale cu părțile implicate, asistență directă prin Facebook, WhatsApp și prin intermediul unui call-center, spoturi publicitate, bannere online, articole plătite și standuri de informare.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

- Domnul Young-Don Choi, managerul echipei pentru dezbateri electorale a Comisiei Naționale pentru Dezbaterile Electorale din Radiodifuziune din cadrul NEC Coreea, a vorbit despre *importanța dezbaterilor între candidați în timpul campaniei electorale*. Dezbaterile electorale reprezintă cea mai bună oportunitate pentru alegători să cunoască și să compare temperamentele candidaților, calitățile acestora, politicile pe care le propun și viziunea pe care o au, pentru a-și forma o opinie informată. Dezbaterile electorale dau, totodată, măsura sănătății și maturității democrației dintr-un stat.

Comisia Națională pentru Dezbaterile Electorale din Radiodifuziune este mandată, potrivit prevederilor legale electorale, să susțină, obligatoriu, interviuri și dezbateri între candidați și să organizeze discuții între principalele formațiuni politice înscrise în cursa electorală pe tema politicilor propuse.

În Coreea de Sud, dezbaterile televizate, supravegheate de către Comisia în menționată anterior, sunt cuprinse în sistemul de management electoral finanțat de la bugetul de stat. Pentru a asigura oportunități egale, cheltuielile efectuate pentru campania electorală sunt suportate din bugetul de stat, în baza respectării stricte a anumitor criterii de către formațiunile politice.

Compoziția Comisiei Națională pentru Dezbaterile Electorale din Radiodifuziune, mandatele membrilor, organizarea și atribuțiile acesteia sunt prevăzute de legea electorală coreeană (*orig. eng. Public Official Election Act*).

Comisia are atribuții legate de stabilirea regulilor privind data, durata, locul de desfășurare al dezbaterii, moderatorul, subiectele care vor fi abordate și formatul dezbaterii.

Pentru a asigura accesibilitatea persoanelor cu dizabilități, toate dezbaterile televizate sunt dublate în limbaj mimico-gestual și beneficiază de subtitrare.

Regulamentul privind gestionarea dezbaterilor supravegheate de către Comisia cuprinde 13 articole referitoare la managementul și procedurile dezbaterilor, pe teme precum:

- modalitatea de selecție a moderatorului;
- alegerea, modificarea și publicarea formatului de dezbateri;
- condițiile în care e dezvăluită sau nu lista de întrebări adresate partidelor sau candidaților;
- facilități în locul unde are loc dezbateri;
- audiența dezbaterii;

- limitele în care se permite asistența materialelor de referință în timpul dezbaterii;
- regulamentul privind redifuzarea dezbaterilor.

21 octombrie

- Participanții au susținut prezentările referitoare la *liniile directe și aplicabilitatea lor în media*, care au fost dezbătute în cadrul secțiunii de întrebări și răspunsuri. Sesiunea a fost moderată de către doamna Carla Chianese, reprezentantul IFES.

- Evaluarea cursului

Participanții și-au exprimat opiniile cu privire la organizarea și implementarea cursului. Totodată, participanții au fost invitați să completeze online chestionare de feedback cu privire la sesiunile de lucru, organizarea cursului, activitatea de moderare, utilitatea informațiilor furnizate, nivelul schimbului de experiență dintre participanți și transferul de know-how.

22 octombrie

- Ceremonia de decernare a Certificatelor de participare

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Reprezentanții AEP au primit certificate de participare la *Programul de consolidare a capacității în domeniul managementului electoral: Utilizarea media în managementul electoral*, pentru sesiunea 13 iunie - 22 octombrie 2021, acordate de Secretariatul A-WEB, sub egida Programului Oficial de Asistență pentru Dezvoltare al Guvernului Republicii Coreea.

